

Poimintahakkuiden puunkorjuu

Kommenttipuheenvuoro

Kehittämispäällikkö Aku Mäkelä, Koneyrittäjät

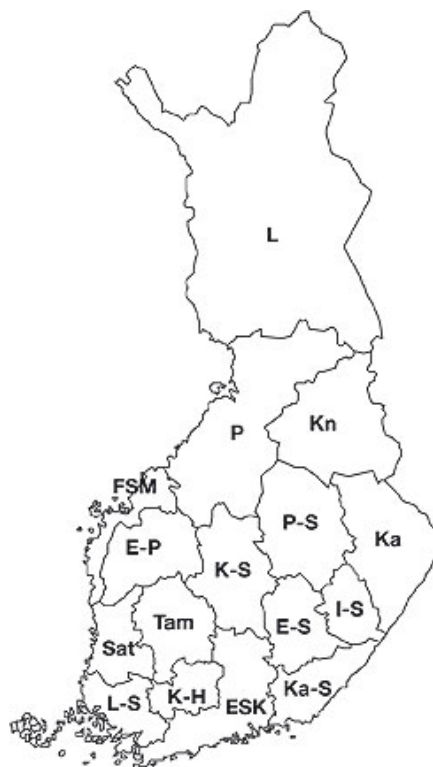
KONEYRITTÄJÄT

Metsätieteen päivä 2013, poimintahakkuiden puunkorjuu

1

Koneyrittäjien liitto ry

- Energia-, maarakennus- ja metsäalan koneyrittäjien yrittäjä- ja työnantajajärjestö
- Perustettu 1969
- 16 jäsenyhdistystä
- 2500 jäsenyrittäjää
- Suomen puunkorjuusta noin 90% on jäsenyrittäjäjärjestelmämme toteuttamia

KONEYRITTÄJÄT

Metsätieteen päivä 2013, poimintahakkuiden puunkorjuu

2

Koneyrittäjät - KYMPPIIIKE

- Koneyrittäjien strategia 2020:

”Koneyrittäjien jäsenyritysten liike­tulos on vähintään +10 prosenttia. Tämä tavoite ohjaa toimintaamme edunvalvonnassa, työmarkkinatoiminnassa, kehittämisessä ja viestinnässä”

– Ns. ”iskulause” strategiasta, jotta jokainen muistaa yritystoiminnan perimmäisen tarkoituksen, eli: luoda lisäarvoa omistajalle

- Tausta strategialle on se, että kannattavuus on heikentynyt trendinomaisesti
- Kymppiike koostuu monesta erillisestä asiasta, tavoitteen saavuttamiseen ei ole yhtä ainoaa keinoa
- Tulostaso pitää keskimäärin kolminkertaistaa, jotta tavoite saavutetaan

Poimintahakkuiden puunkorjuu

- Nykytilanne
- Osaaminen
- Leimikko-olosuhteet
- Korjuu
- Kalusto
- Kustannukset
- Hinnoittelu
- Tulevaisuus
- Tutkimus

Nykytilanne

- Yrittäjien sekä kuljettajien tietämys poiminta- ja pienaukkohakkuista on puutteellinen
 - Monilla vanhoilla yrittäjillä kokemusta vanhoista harsintahakkuista ja erityisesti niiden tuottamista jäljistä
- Nykyinen tietämys perustuu enemmän olettamuksiin, kuin kokemuksiin (ja tutkimuksiin)
- Uudet menetelmät vaativat aina koulutusta ja yleensä myös investointeja
 - Investointeja on muutenkin nykyään jouduttu tekemään muotivirtausten perässä. Käyttämätön investointi on kallein investointi

Osaaminen

- Kuljettajat tarvitsevat lisäkoulutusta
 - Samoin kuin metsänomistajat ja metsätoimihenkilöt
 - Näkemys hyvästä työjäljestä tulee olla kaikilla sama
 - Metsänomistajille tulee antaa realistinen kuva poimintahakkuista (kuten myös jatkettun kasvatuksen hakkuista ja pienaukkohakkuista)
- Tarvitaan hyviä ohjeita ja malleja
- Koulutuksen aiheuttamia kustannuksia ei saa unohtaa
- Poiminta- ja pienaukkohakkuiden onnistumisen mittaaminen ei ole yksiselitteistä

Leimikko-olosuhteet

- Ovat merkittävästi haastavammat ja vaihtelevammat kuin tasaikäismetsien korjuussa
 - Varsinkin myöhemmillä käsittelykerroilla
- Leimikoiden keskikoko pienenee
- Tarvitaan tarkka ennakkotieto ja korjuuohjeet
- Alikasvoskuusen säilyttäminen on suuri haaste
- Ennakkoraivaus on tärkeä, ja vaativampi kuin tasaikäismetsien korjuussa

Korjuu

- Kausiluonteisuus lisääntyy entisestään
 - Koneyrittäjät pitävät kausiluonteisuutta jo nyt suurimpana kannattavan liiketoiminnan esteenä
 - Olisiko kausiluonteisuuden lisääntyminen ehkäistävissä puunostajien paremmalla ammattitaidolla ja rohkeudella?
- Korjuuvauriot lisääntyvät
 - Pitää huomioida kannattavuuslaskelmissa, koska voivat olla kohtalokkaampia kuin tasaikäismetsän kasvatuksessa
- Leimikoiden suunnittelu ja rajaaminen vaatii enemmän työtä

Kalusto

- Vaaditaan iso harvesteripää ja pitkä puomi, jotka edellyttävät järeän alustakoneen
- Osa nykyisestä kalustosta soveltuu poimintahakkuuseen, mutta poimintahakkuiden määrän kasvaessa myös konekanta tulee järeytymään (ainakin harvestereiden osalta)

Kustannukset

- Eri-ikäismetsän korjuussa kustannuksia nostavat (verrattuna tasaikäismetsän korjuuseen):
 - Kausiluonteisuus, työmaan koko, osaaminen, työmaan suunnittelu, alikasvos ja lisäinvestoinnit
- Hakattavan rungon keskikoko kasvaa verrattuna ensiharvennukseen, joka teoriassa alentaa korjuun kustannuksia kun tarkastellaan yksittäistä leimikkoa, mutta käytännössä tilanne on eri
- Kaikki poimintahakkuun kustannukset suunnittelusta tienvarteen ovat kalliimpia kuin vastaavan runkokoon muu hakkuu
 - Tämä pitää huomioida tutkimuksessa eikä saisi antaa esim. metsänomistajalle epärealistista mielikuvaa

Hinnoittelu

- Vaatii yrittäjältä leimikkokohtaista seuranta
- Nykyiset korjuupalveluiden hinnoittelumallit eivät sovellu poiminta- ja pienaukkohakkuisiin
- Yrittäjien nykyinen taloudellinen asema ei kestä kannattamattomia kokeiluja
 - Näitä on tehty liikaa asiakkaidemme painostuksen alla ja siitä kärsii lopulta koko metsäsektori
- Pitää muistaa, että hinta eri-ikäismetsien korjuissa tulee muodostumaan nykyistä korkeammaksi

Tulevaisuus

- Koneyrittäjät haluavat palvella asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla, mutta koneyrittäjät haluavat tehdä sen kannattavasti
- Tutkimukseen ja koulutukseen pitää panostaa
- Käytännön kokemusten ja tutkimustiedon kartuttua, pitää pystyä reagoimaan nopeasti
 - Ohjeiden päivittäminen -> hyvän metsänhoidon suositukset eri-ikäisrakenteisen metsän osalta voimaan vain kahdeksi vuodeksi
- Pitää huomioida, että korjuukustannus on suurempi eri-ikäismetsien käsittelyssä kuin tasaikäismetsissä

Tutkimus

- Puunkorjuun ajanmenekkiä on tutkimuksen keinoin tarkasteltu ainoastaan tehotuntuottavuuden kannalta.
 - Tästä syystä ovat tarkastelut puuhankintalogistiikan kokonaiskustannuksista jääneet varsin pintapuoliseksi
- Olisi tilausta tutkia puunkorjuuyrittäjän kokonaistyöaikaa puolueettomasti
 - Työkoneet, konekuljettajat, huoltotyöntekijät, työmaasuunnittelu, yrityksen hallintoon kuluva aika jne.
 - > Eri menetelmien, työmaakoon, puutavaralajien määrän jne. vaikutusta kokonaisuikaan

Metsätieteen päivä 2013, poimintahakkuiden puunkorjuu

13

KONEYRITTÄJÄT

Koneyrittäjät

KYMPPIIIKE

www.koneyrittajat.fi

Metsätieteen päivä 2013, poimintahakkuiden puunkorjuu

14

KONEYRITTÄJÄT